

Deze brochure
is uitgegeven door
de Belgische
Vereniging voor
Kindergeneeskunde.

Goede raad.

Wel of niet vaccineren tegen de pneumokok? De Belgische Hoge Gezondheidsraad en de Belgische Vereniging voor Kindergeneeskunde bevelen vaccinatie met het geconjugeerde pneumokokkenvaccin aan voor alle kinderen van 2 maanden tot 5 jaar.

Dan kan uw kind of baby een hoger risico lopen op een ernstige aandoening door de pneumokok als hij wordt opgevangen in een crèche of door een onthaalmoeder en als hij lijdt aan een chronische ziekte of een aandoening die zijn afweersysteem verzwakt.

Praat met uw arts over de mogelijkheden voor vaccinatie.

Deze brochure is uitgegeven door de Belgische Vereniging voor Kindergeneeskunde.

Bezoek onze website :
www.bvksbp.be

Vraag het advies van uw arts.

De pneumokok:
het echte gevaar is
hem negeren

BELGISCHE VERENIGING
VOOR KINDERGENEESKUNDE

Aan de winnende hand.

Langzaam maar zeker winnen we de strijd tegen de bacteriën die het vaakst hersenvliesontsteking veroorzaken.

Meningokok C en Hib.

Het schema van de aanbevolen vaccinaties voor baby's rekt al af met de Hib-bacterie (vanaf de leeftijd van 2 maanden) en met de C-variëteit van de meningokok (op de leeftijd van 1 jaar).

De meningokok B blijft nog buiten schot.

Pneumokok aan de beurt.

Er is nu een vaccin beschikbaar dat al vanaf de leeftijd van 2 maanden de meest gevaarlijke infecties door pneumokokken (zoals hersenvliesontsteking) kan helpen voorkomen.

Wat is een hersenvliesontsteking?

Bij een hersenvliesontsteking (meningitis) ontsteken de vliezen rond de hersenen en het ruggenmerg. De boosdoener is meestal een virus of een bacterie.

Virale hersenvliesontsteking.

- ✓ meest voorkomend maar minder ernstig
- ✓ antibiotica zijn nutteloos
- ✓ de symptomen (bv. koorts) worden behandeld
- ✓ genezing meestal zonder restletsels

Bacteriële hersenvliesontsteking.

- ✓ ernstiger dan virale meningitis
- ✓ kan leiden tot de dood of blijvende letsels
- ✓ zeer snel ziekteverloop (soms enkele uren)
- ✓ zeer dringende behandeling noodzakelijk

Top-3 'meningitis-bacteriën'.

- ✓ meningokok (B en C)
- ✓ pneumokok
- ✓ Hib (Haemophilus influenzae b)

Antibiotica? Ja, maar...

Een pneumokokkeninfectie wordt behandeld met antibiotica. Helaas wordt de pneumokok hoe langer hoe ongevoeliger.

Eén bacterie, vele gedaanten.

Van de pneumokok bestaan ongeveer 90 soorten. De 10 meest voorkomende types veroorzaken 95% van alle ernstige pneumokokkeninfecties. Helaas zijn het net zij die het ongevoeligst zijn voor antibiotica.

Risico's uitsluiten?

Uw kind niet met andere kinderen laten spelen... het is wel een erg drastische maatregel om de infectie te voorkomen. En dan nog: mogelijk draagt u zelf de pneumokok. En geeft u hem door als u uw kind een liefdevol kusje geeft.

Moeilijkheden voorkomen?

Vaccinatie tegen de pneumokok kan heel wat leed voorkomen. Helaas was het bestaande vaccin niet doeltreffend bij kinderen jonger dan 2 jaar. Net zij die het grootste risico lopen. Het nieuwe 'geconjugeerde' pneumokokkenvaccin biedt wél bescherming vanaf de leeftijd van 2 maanden.

Vaccin met een staart.

Het meest recente pneumokokkenvaccin bevat stukjes van zeven soorten pneumokokken. Zij werden allemaal gekoppeld aan een eiwit. Daarom spreekt men van een 'geconjugeerd' vaccin.

Afweersysteem met geheugen.

De 'eiwitstaart' geeft aan het vaccin bijzondere eigenschappen. Hij zorgt ervoor dat een ander deel van het afweersysteem in actie gezet wordt, zodat ook bij de baby al een 'geheugenfunctie' van de weerstand ontstaat.

Bij een echte aanval door één van de zeven pneumokkentypes maakt het lichaam dan antistoffen aan, die de indringer neutraliseren.

Vanaf 2 maanden.

Het nieuwe 'geconjugeerde pneumokokkenvaccin' beschermt tegen 7 veel voorkomende pneumokokkensoorten vanaf de leeftijd van 2 maanden. Hiervoor zijn vier prikjes nodig: bij voorkeur op de leeftijd van 2, 3 en 4 maanden en een vierde in de loop van het tweede levensjaar. Voor oudere kinderen volstaan minder prikjes.

Leeftijd	1 ^{ste} reeks	3 ^{de} /4 ^{de} dosis
2-6 maand	3 injecties met tenminste 1 maand interval	1 injectie (2 ^{de} levensjaar)
7-11 maand	2 injecties met tenminste 1 maand interval	1 injectie (2 ^{de} levensjaar)
12-23 maand	2 injecties met tenminste 2 maanden interval	
2-5 jaar	1 injectie	

Rozegeur en maneschijn? Neen, naast heel wat voordelen heeft het geconjugeerde pneumokokken-vaccin ook enkele minpunten.

Voor!

- ✓ beschermt tegen de vaakst voorkomende pneumokokkensoorten ;
- ✓ voorkomt 85% van de ernstige pneumokokkenziektes bij kinderen jonger dan 5 jaar ;
- ✓ doeltreffend bij 97% van de gevaccineerde kinderen vanaf de leeftijd van 2 maanden ;
- ✓ verlaagt ook het aantal ernstige pneumokokkeninfecties bij niet-gevaccineerde kinderen en volwassenen (vb ouders en grootouders) door het dragerschap in de neus en keelholte te verminderen ;
- ✓ bevat slechts stukjes van dode ziektekiemen (kan dus zelf de ziekte niet veroorzaken) ;
- ✓ heeft niet meer bijwerkingen dan andere kindervaccins.

Tegen?

- ✓ meerdere prikjes nodig voor jonge kinderen ;
- ✓ beschermt niet tegen alle pneumokokkeninfecties.

Dramatische gevolgen.

Een hersenvliesontsteking door pneumokokken leidt in ongeveer een kwart van de gevallen tot gehoorverlies of tot blijvende beschadiging van het zenuwstelsel. 1 op 10 kinderen jonger dan 5 jaar bezwijkt aan de aandoening.

Meer dan hersenvliesontsteking.

De pneumokok is ook vaak betrokken bij bacteriële longontsteking, bloedvergiftiging en middenoorontsteking.

Jonge kinderen.

Elk kind loopt een risico op een pneumokokkeninfectie. Hoe jonger het kind, hoe groter de kans dat de pneumokok slaagt in zijn aanval. Kinderen jonger dan 2 lopen een sterk verhoogd risico omdat hun afweersysteem nog niet optimaal functioneert.

Crèche en onthaalmoeder.

De pneumokok is een veel voorkomende kiem: hij leeft in de keelholte en de neus en hij reist van kind naar kind via speekseldruppeltjes of neusvocht. Door de vele contacten is het risico in crèches of bij onthaalmoeders groter - zelfs in de allerbeste hygiënische omstandigheden.

Andere risicofactoren.

- ✓ recente oorinfectie
- ✓ recent antibioticagebruik
- ✓ laag geboortegewicht en vroeggeboorte
- ✓ chronische aandoeningen

